

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

REINKE EDEMA: LITERATŪROS APŽVALGA

Darbo autorė. Justė STAIKŪNAITĖ (IV kursas).

Darbo vadovas. Lekt. Marius POLIANSKIS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Darbo tikslas. Pateikti naujausius literatūros duomenis apie *Reinke* edemos epidemiologiją, etiologiją, patogenezę, klasifikaciją, klinikinius požymius ir gydymo galimybes.

Darbo metodika. Nuo 2023m. vasario mėn. iki 2023m. balandžio mėn. buvo atlikta mokslinės literatūros paieška naudojantis tarptautine duomenų baze PubMed ir informacijos paieškos sistema Google Scholar. Išanalizuotos mokslinių tyrimų, apžvalginių straipsnių bei atvejų aprašymų publikacijos anglų kalba nuo 2013 iki 2023 metų.

Rezultatai. *Reinke* edema (sin. polipozinis chorditas, polipiška balso klosčių hiperplazija) yra gerybinė gerklų būklė, pasireiškianti vienu ar (dažniau) abipusiu balso klosčių gleivinės paburkimu dėl skysčio susikaupimo paviršiniame *lamina propria* laisvo jungiamojo audinio sluoksnyje, vadinamame *Reinke* tarpu. *Reinke* edemos dažnis yra mažesnis nei 1proc. *Reinke* edemos dažniausias etiologinis veiksnys yra lėtinis gerklų dirginimas cigarečių dūmais. Nuolatinis balso pertempimas – fonotrauma, bei gastroezofaginio reflukso liga (GERL) yra papildomi veiksniai ligai išsivystyti. Liga vystosi dėl cigarečių dūmuose esančio nikotino poveikio fibroblastams, dėl padidėjusio VEGF kiekio skatinama angiogenezė, padidėja kraujagyslių pralaidumas, dėl to eksudavusi kraujo plazma skverbiasi į balso klosčių gleivinės subepitelinį sluoksnį – *Reinke* tarpą. Yra literatūros duomenų, jog dėl lėtinio uždegimo pasikeičia ekstraląstelinio matriksio sudėtis, formuojasi į polipus panašūs dariniai, dėl ko sutrinka fonacija. Dažniausias nusiskundimas yra įvairaus laipsnio disfonija: šiurkštus, gergždžiantis, pažemėjusio tembro balsas, užkimimas. Medicininės pagalbos dažniausiai kreipiasi daug metų rūkančios vidutinio amžiaus moterys dėl pažemėjusio balso tembro. Sunkesniais atvejais pasireiškia dispnėja, disfagija. *Reinke* edema diagnozuojama remiantis anamneze, laringoskopijos, gerklų endoskopijos ir videostroboskopijos duomenimis. *Reinke* edemai būdingos skaidrios, pilkšvos ir patinusios balso klostės, ypač jų medialiniai kraštai, pažeidimas dažniausiai abipusis ir asimetriškas, stebimi drebutinės konsistencijos į polipus panašūs dariniai, siaurinantys kvėpavimo takų spindį. Klinikinėje praktikoje atliekant videostroboskopiją vizualizuojama *Reinke* edemos paveiktų balso klosčių vibracija fonacijos metu – gleivinės banguojantys judesiai padidėjusios amplitudės, netaisyklingi, nereguliarūs, medialiniai kraštai juda asimetriškai, uždariantys visą gerklų spindį fonuojant.

Pagal morfologinius balso klosčių pokyčius bei kvėpavimo takų obstrukcijos laipsnius *Reinke* edema (RE) skirstoma į keturis tipus: I tipas – vienos balso klostės RE, II tipas – abiejų balso klosčių RE, III tipas – vienos balso klostės RE su polipiškais

dariniais, IV tipas – abiejų balso klosčių RE su polipiškais dariniais. Kai kurių autorių duomenimis, *Reinke* edemos gerklų pažeidimo dydis nekoreliuoja su gerklų vėžio susirgimo rizika. Įvairių tipų *Reinke* edemos atvejais didelio laipsnio displazijos dažnis 0–3%, tačiau reikalingi tolimesni tyrimai, nagrinėjantys IV tipo pakitimus. Gydytas pradedamas etiologinių veiksnių šalinimu: metimu rūkyti, balso terapija, ar, jei yra poreikis, GERL medikamentiniu gydymu, kas gali pagerinti balso kokybę, tačiau pilnai neatstato anatominių pokyčių. Remiantis naujausiais literatūros duomenimis, lengvesniems *Reinke* edemos atvejams gydyti gali būti taikomas gydymas hialuronidazės ar kortikosteroidų injekcijomis. *Reinke* edemos gydymo „auksinis“ standartas yra chirurginės intervencijos – abliacija lazeriu ar mikrochirurginė ekscizija, tačiau jos dažniausiai taikomos esant sunkesniems atvejams ir dažniausiai tik pagerina disfoniją, bet neatstato pradinių balso galimybių.

Išvados. *Reinke* edema yra lėtinė gerybinė gerklų liga, pasireiškianti daug metų rūkantiems žmonėms, kurios pagrindinis požymis yra disfonija, rečiau dispnėja ir disfagija. Į gydytojus dėl pakitusio balso dažniau kreipiasi daug metų rūkančios, vidutinio amžiaus moterys nei vyrai. Trūksta duomenų, ar sunkesnė ligos eiga gali padidinti displazijos ir vėžio riziką. *Reinke* edemos gydymas yra kompleksinis, susidedantis iš etiologinio veiksnio šalinimo, balso terapijos, GERL gydymo ir chirurginės intervencijos.

Raktažodžiai. Reinke edema; Reinke tarpas; disfonija; rūkymas; balso klosčių edema.